

درسنامه بیماری‌های گوش، گلو، بینی

و

جراحی سر و گردن

نویسندگان: مجتبی ابطحی، منوچهر امیری‌دوان، نظام‌الدین برجیس، محمود بلوچی، مهرداد رقاع،
مهدی سنبلستانی، سعید سهیلی‌پور، رحمت‌اله علی‌حسینی، مصطفی هاشمی

عنوان و نام پدیدآور: درسیه بیماری‌های گوش، گلو، بینی و جراحی سر و گردن / نویسنده گان مجتبی ابطحی - گلو، بینی و گوش

مشخصات نشر: تهران: کلام حق، اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان، معاونت پژوهشی، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۲۴۲ ص، جبرونگی

شابک: 978-600-5730-07-4

یادداشت: نویسنده گان مجتبی ابطحی، منوچهر امیری دوان، نظام الدین برجیس، محمود بلوچی، مهرداد رفاع، مهدی سنبلستانی، سعید سهیلی پور، رحمت اله علی حسینی، مصطفی هاشمی

یادداشت: کتابخانه.

یادداشت: واژه نامه.

موضوع: گوش و حلق و بینی - بیماری ها

موضوع: سر - جراحی

موضوع: گردن - جراحی

شماره افزود: ابطحی، مجتبی، ۱۳۳۷ -

شماره افزود: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان، معاونت پژوهشی

رده بندی کنگره: ۷۲۸۸ ۴۵/۴۶۸۴

رده بندی دیویی: ۶۱۷/۵۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۲۰۰۹۱

نام کتاب: درسیه بیماری‌های گوش، گلو، بینی و جراحی سر و گردن

نویسندگان: مجتبی ابطحی، منوچهر امیری دوان، نظام الدین برجیس، محمود بلوچی، مهرداد رفاع، مهدی سنبلستانی، سعید سهیلی پور، رحمت اله علی حسینی، مصطفی هاشمی

ناشر: کلام حق با همکاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۹

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۹۹۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۳۰-۰۷-۴

تلفن: ۰۹۱۲۳۵۹۱۴۴۳-۶۶۴۰۶۴۷۷

مقدمه

بدون شک یکی از مهمترین شاخص‌های پیشرفت یک جامعه، ارزیابی وضعیت بهداشتی - درمانی آن جامعه است، که خود وابستگی غیرقابل انکاری با آموزش در علوم پزشکی دارد. دانشگاه‌های علوم پزشکی از جمله دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به عنوان متولیان آموزش در عرصه پزشکی کشور، در سالهای اخیر این بار گران را بر دوش داشته‌اند. آنچه در آموزش نقش محوری دارد، اطلاع رسانی مناسب است که ناگزیر نیازمند ابزارهای خاص خود می‌باشد و کتاب به عنوان اساسی‌ترین ابزار آموزش همواره مورد توجه فرهیختگان و دانش‌پژوهان بوده است. متأسفانه در چند سال گذشته، در رشته گوش و گلو و بینی و جراحی سر و گردن؛ دانشجویان پزشکی از نظر دسترسی به منابع علمی جدید در مضیقه بوده‌اند. کتابهای موجود برای دوره آموزشی یک ماهه دانشجویی در بخش گوش و گلو و بینی، غالباً یا بیش از حد حجیم و در نتیجه برای دانشجویان غیرقابل استفاده بوده است و یا آنچنان قدیمی که بسیاری از مطالب آنها با دانش امروز تطابق ندارند. از این رو به همت اعضای هیأت علمی گروه گوش و گلو و بینی و جراحی سر و گردن دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، در سنانه حاضر در جهت تدوین یک منبع علمی مناسب که دانشجویان پزشکی مخاطبین آن باشند، تهیه شده است که حاوی آخرین اطلاعات علمی در زمینه بیماریهای رایج گوش و گلو و بینی می‌باشد و می‌توان آن را چکیده‌ای از متون علمی مطرح این رشته محسوب کرد. در تدوین این کتاب سعی شده است اختصارنویسی رعایت شود و مطالبی به رشته تحریر در آیند که به عنوان حداقل‌های یادگیری برای دانشجویان پزشکی در زمینه گوش و گلو و بینی مشخص شده‌اند تا خوانندگان بتوانند در کمترین زمان از مطالب آن بهره‌مند گردند.

دکتر مهرداد رقاع

مهر ماه ۱۳۸۵

فهرست مطالب

۱	فصل ۱: آناتومی بالینی و فیزیولوژی بینی، سینوسها، حس بویایی و چشایی
۲	عضلات بینی
۳	غضروفهای بینی
۴	دیواره میانی بینی
۴	پوشش خارجی بینی
۴	حفره‌های بینی
۵	مخاط بینی
۶	اعتصاب بینی
۷	عروق بینی
۹	سینوسهای پاراناژال
۹	سینوسهای فرونتال
۹	سینوس ماگزایلا
۹	سینوسهای اتموئیدی
۱۰	سینوس اسفنوئید
۱۰	فیزیولوژی بینی و سینوسها
۱۳	آناتومی و فیزیولوژی حس چشایی
۱۵	آناتومی دستگاه بویایی
۱۶	فیزیولوژی چشایی
۱۷	فیزیولوژی بویایی
۲۱	فصل ۲: رینیت‌ها
۲۲	رینیت آلرژیک
۲۲	ایمنی‌شناسی آلرژی
۲۴	علل ایجاد بیماری
۲۸	آزمونهای تشخیصی
۳۶	رینیت‌های غیر آلرژیک
۳۶	رینیت‌های وازوموتور
۳۶	فیزیوپاتولوژی رینیت وازوموتور
۳۷	علل رینیت وازوموتور
۴۱	رینیت غیر آلرژیک انوزینوفیلیک
۴۲	رینیت ناشی از بیماریهای سیستمیک
۴۳	رینیت ایدئوپاتیک

۴۸	فصل ۳: سینوزیت
۴۶	کلیات
۴۶	آسیب شناسی
۴۷	عفونتهای باکتریال
۴۷	سینوزیت حاد ماگزیلاری
۴۷	علائم آزمایشگاهی
۴۹	عفونتهای غیر باکتریال
۴۹	سینوزیت آلرژیک
۵۰	بیماریهای اتوایمون و سیتوپلاستیک
۵۰	سینوزیت مزمن
۵۱	سینوزیت اتموئید مزمن
۵۱	میکروپشناسی
۵۲	سینوزیت ماگزیلاری مزمن
۵۲	عوارض سینوزیتها
۵۴	سینوزیت در بچهها
۵۵	عفونتها و بیماریهای التهابی گوش میانی
۵۷	فصل ۴: تومورهای بینی و سینوس
۵۸	تصویر برداری
۵۹	تومورهای خوش خیم
۵۹	پولیپهای بینی
۶۰	آنژیوفیبروم جوانان
۶۲	پاپیلوم وارونه
۶۲	پاپیلوم سنگفرشی
۶۲	تومورهای خوش خیم سینوسها
۶۳	دیسپلازی فیبرو
۶۳	کیستهای بینی
۶۳	ضایعات شبه تومور
۶۳	گرانولومهای عفونی
۶۴	نئوپلاسمهای بدخیم
۶۴	کارسینوم سلول سنگفرشی
۶۵	کارسینوم آدنوئید کیستیک
۶۵	ملانوم بدخیم
۶۵	استزیونوروبلاستوم بویایی
۶۶	رایدومیوسارکوم

۶۷	فصل ۵: خون دماغ (اپی سفاکسی).....
۶۸	آناتومی و فیزیولوژی.....
۶۸	شریان کاروتید داخلی.....
۶۸	شریان کاروتید خارجی.....
۶۹	پاتوفیزیولوژی.....
۶۹	علل موضعی.....
۷۲	علل سیستمیک.....
۷۵	ارزیابی بیماران دچار خونریزی بینی.....
۷۵	درمان خونریزی بینی.....
۸۳	فصل ۶: شکستگی‌های ناحیه صورت.....
۸۴	ضربه‌های صورت.....
۸۴	مقدمه.....
۸۷	شکستگی‌های صورت.....
۹۰	عوارض شکستگی بینی.....
۹۶	شکستگی استخوان ماندیبول.....
۹۷	دررفتگی فک تحتانی.....
۹۹	فصل ۷: بیماری‌های التهابی لوزه‌ها.....
۱۰۰	آناتومی حلقه والدیر.....
۱۰۰	لوزه‌های کامی.....
۱۰۱	آدنوئید.....
۱۰۳	عفونت‌های حلقه والدیر.....
۱۰۴	فارنژیت در بالغین.....
۱۰۴	فارنژیت باکتریال.....
۱۰۴	گلودرد استرپتوکوکی.....
۱۰۹	آرکانوبا کتریوم همولیتیکوم.....
۱۰۹	کورینه باکتریوم دیفتریا.....
۱۱۱	فارنژیت‌های ویروسی (سرماخوردگی).....
۱۱۲	ویروس آنفلوآنزا.....
۱۱۴	آدنوویروس.....
۱۱۵	عفونت‌های ویروسی.....
۱۱۶	هرپس سیمپلکس.....
۱۱۶	ویروس اِپِشتاین بار (EBV).....
۱۱۷	ایدز.....

۱۱۷	 کاندیدا.
۱۱۷	 نایسریا.
۱۱۷	 آنزین و نسان.
۱۱۸	 سیفلیس.
۱۱۸	 دیفتري.
۱۱۹	 فارنگوتونسيلت استرپتوکوکى.
۱۲۱	 سوارى ۱۴ و درد چركى.
۱۲۲	 آبسه پره تنسيلاتر.
۱۲۲	 آبسه فضاى پارافانژه.
۱۲۳	 عفونت فضاى رتروفارنژال.
۱۲۴	 تونسيليت مزمن.
۱۲۵	 هيپر تروفى لوزه و آدنوتيد.
۱۳۰	 آدنوتونسيلاکتومى.
۱۳۱	 انسداد راه هوايى در هيپر تروفى لوزه و آدنوتيد.
۱۳۱	 علل عفونى نيازمند تونسيلاکتومى.
۱۳۲	 انديکاسيون آدنوتيدکتومى.
۱۳۲	 آدنوتيدکتومى.
۱۳۷	 فصل ۸: بيماريهاى غدد بزاقى.
۱۳۸	 آنا تومى و فيزيولوژى.
۱۳۹	 بيماريهاى غير نئوپلاستىک.
۱۳۹	 بيماريهاى التهابى.
۱۳۹	 اوريون.
۱۴۰	 سيال آدنيت چركى حاد.
۱۴۱	 آبسه حاد.
۱۴۲	 بيماريهاى مزمن راجعه.
۱۴۳	 سيال آدنيت مزمن راجعه.
۱۴۳	 سيالکتازى مزمن.
۱۴۴	 سنگهاى غدد بزاقى.
۱۴۶	 تنگى مجراى غدد بزاقى.
۱۴۷	 بيماريهاى مزمن پيشرونده.
۱۴۷	 ضايعات گرانولوماتوز.
۱۵۱	 اختلالات متابولىک و اندوکرين غدد بزاقى.
۱۵۲	 ضربه به غدد بزاقى.
۱۵۳	 مالفورماسيونهاى مادرزادى غدد بزاقى.

۱۵۵	 نئوپلاسم‌های خوش خیم غدد بزاقی
۱۵۵	 همانژیومای مادرزادی خوش خیم
۱۵۵	 لنفانژیوما
۱۵۶	 پلنومورفیک آدنوما (تومور میکسد)
۱۵۷	 تومور وارتن یا آدنولنفوم
۱۵۸	 نورولیموما (شوانوم نرولیموم)
۱۵۹	 نئوپلاسم بدخیم غدد بزاقی
۱۵۹	 کارسینوم موکوپای درموتید
۱۶۱	 کارسینوم آدنوتیدکیستیک (سیلندروما)
۱۶۲	 تومور میکسد بدخیم
۱۶۳	 کارسینوم سلول آسینی
۱۶۳	 کارسینوم سلول سنگفرشی
۱۶۴	 آدنوکارسینوم
۱۶۴	 کارسینوم تمایز نیافته
۱۶۵	 لنفوم اولیه غدد بزاقی
۱۶۵	 بیماری متاستاتیک

۱۶۷	 فصل ۹: آناتومی کلینیکی حنجره
۱۶۸	 غضروف‌های حنجره
۱۷۳	 عضلات داخلی حنجره
۱۷۴	 اعصاب حنجره
۱۷۵	 فضاهای داخل حنجره

۱۷۷	 فصل ۱۰: تأمین راه هوایی با تراکتوتومی و کریکوتیروتومی
۱۷۸	 تراکتوتومی
۱۷۹	 عملکرد تراکتوتومی
۱۸۰	 روش عمل
۱۸۱	 اندیکاسیون‌ها
۱۸۳	 مراقبت‌های پس از عمل
۱۸۶	 نکاتی برای پیشگیری از عوارض تراکتوتومی
۱۸۶	 کریکوتیروتومی (کونیوتومی)
۱۸۹	 نکات مهم

۱۹۱	 فصل ۱۱: بیماری‌های التهابی حاد حنجره در کودکان
۱۹۳	 لارنژیت التهابی حاد غیر اختصاصی

۱۹۴	کروپ (لانژیت اسپاسمودیک حاد)
۲۰۴	لانژیت غیر اختصاصی غشایی
۲۰۶	دیفتری
۲۰۸	هرپس حنجره
۲۱۰	ادم غیر التهابی حنجره

۲۱۱	فصل ۱۲: توده‌های حنجره
۲۱۲	مقدمه
۲۱۳	توده‌های خوش خیم حنجره
۲۱۵	نئوپلاسم‌های بد خیم حنجره
۲۱۶	کارسینوم سلول سنگفرشی
۲۱۷	درمان

۲۱۹	فصل ۱۳: توده‌های گردن
۲۲۰	آنا تومی سطحی گردن
۲۲۰	آنا تومی جراحی
۲۲۱	ارزیابی توده‌های گردنی
۲۲۴	رویان‌شناسی و اختلالات مادرزادی
۲۲۵	کیست‌های شکاف برانکیال
۲۲۵	کیست‌های مجرای تیروگلووس
۲۲۶	عفونت و التهاب
۲۲۹	نئوپلاسم‌ها

۲۳۳	فصل ۱۴: توده‌های تیروئید
۲۳۴	توده‌های تیروئید
۲۳۴	۱- ندولهای تیروئید
۲۳۵	۲- تومورهای تیروئید
۲۳۵	الف) تومورهای خوش خیم
۲۳۷	ب) کانسرها تیروئید
۲۴۵	انواع سرطانهای تیروئید
۲۴۵	سرطان‌های بد خیم خوب تمایز یافته
۲۴۵	۱- پاپیلری کارسینوما
۲۴۸	۲- کارسینوم فولیکولار تیروئید
۲۵۳	۳- کارسینوم Hurtle cell (کارسینوم Oncocytic)
۲۵۵	۴- کارسینوم مدولاری

۲۶۰	۵- کار سینوم آنالاستیک
۲۶۲	۶- لنفوم اولیه تیروئید
۲۶۴	۷- سارکوم تیروئید

۲۶۷	فصل ۱۵: جنین شناسی، آناتومی و فیزیولوژی گوش
۲۶۸	تکامل لاله گوش
۲۶۹	گوشه ها، خارجی و میانی
۲۶۹	مجرای گوش خارجی
۲۷۱	پرده صماخ
۲۷۱	گوش میانی و شیپور استاش
۲۷۱	سلولهای هوایی ماستوئید
۲۷۲	تکامل عصب صورتی
۲۷۳	تکامل گوش داخلی
۲۷۶	آناتومی و فیزیولوژی شنوایی
۲۷۶	الف) گوش خارجی
۲۷۷	ب) گوش میانی
۲۷۸	پرده صماخ
۲۸۳	ج) گوش داخلی
۲۸۶	راههای مرکزی شنوایی
۲۸۸	آناتومی عصب صورتی
۲۹۱	آناتومی و فیزیولوژی وستیبولار

۲۹۷	فصل ۱۶: مبانی ادیولوژی
۲۹۸	تعریف شنوایی شناسی
۲۹۸	تعریف صوت
۳۰۰	ارزیابی بالینی بیماران در کلینیک شنوایی شناسی
۳۰۳	آزمونهای ادیولوژیک
۳۱۱	موارد کاربرد آزمایشات عملکرد تهویه ای لوله استاش
۳۱۳	طبقه بندی انواع گسیل های صوتی گوش
۳۱۸	توانبخشی شنوایی

۳۲۳	فصل ۱۷: عفونت و التهاب گوش خارجی و میانی
۳۲۵	اجسام خارجی در مجرای خارجی گوش
۳۲۵	التهاب و عفونت گوش خارجی
۳۲۶	اوتیت خارجی حاد و لوکالیزه

۳۲۶	اوتیت خارجی حاد و منتشر (گوش شناگران).....
۳۲۸	اوتیت خارجی منتشر مزمن.....
۳۳۰	اوتیت خارجی بدخیم.....
۳۳۰	علائم بالینی.....
۳۳۱	Erysipelas باد سرخ.....
۳۳۱	عفونت هرپسی.....
۳۳۲	تنگی مزمن ناشی از اوتیت خارجی مزمن.....
۳۳۲	کراتوز اوبلیتران.....
۳۳۲	اوتیت خارجی اگزما توتید.....
۳۳۳	عفونت حاد گوش میانی.....
۳۳۳	عفونت حاد ویروسی گوش میانی.....
۳۳۴	میرنژیت بولوس.....
۳۳۴	عفونت حاد با کتریال گوش میانی (اوتیت چرکی حاد).....
۳۳۵	مراحل مختلف عفونت حاد گوش میانی.....
۳۳۷	اوتیت حاد تکرار شونده.....
۳۳۸	اوتیت حاد نکروزان گوش میانی.....
۳۳۸	اوتیت ترشچی (اوتیت سرروز، اوتیت موکوئید، اوتیت همراه با افیوژن).....
۳۳۸	اپیدمیولوژی.....
۳۳۹	اناتومی و فیزیولوژی شیپور استاش.....
۳۴۴	آزمونهای شنوایی سنجی.....
۳۴۶	کلسترو ل گرانولوما.....

۳۴۹	فصل ۱۸: عفونت مزمن گوش میانی و عوارض.....
۳۴۹	عفونتهای استخوان تمپورال.....
۳۵۰	عفونتهای مزمن گوش میانی.....
۳۵۰	عوامل مستعد کننده.....
۳۵۰	عوامل آناتومیک.....
۳۵۱	هواگیری سلولهای ماستوئید.....
۳۵۲	خاستگاه کلستاتوم.....
۳۵۲	آسیب شناسی.....
۳۵۳	میکروپشناسی.....
۳۵۳	علائم بالینی.....
۳۵۳	لی لی تیپ ۱.....
۳۵۵	لی لی تیپ ۲ (موکوزیت توپو تیمپانیک).....
۳۵۶	لی لی تیپ ۳ (بیماری آنتروم آتیک).....

۳۵۷	فیزیوپاتولوژی خوردگی استخوان در کلاستوم
۳۵۸	عوارض کلاستوم
۳۵۹	عوارض عفونتهای استخوان تمپورال
۳۶۱	آبسه زیر پریوست
۳۶۲	فلج عصب صورتی
۳۶۲	لایبریتیت
۳۶۳	لایبریتیت سرور
۳۶۳	لایبریتیت چرکی
۳۶۴	پتروزیت
۳۶۴	ترومبوفلیت سینوس جانبی
۳۶۵	عوارض مغزی
۳۶۸	آمپیم ساب دورال

۳۷۳	فصل ۱۹: سرگیجه Vertigo
۳۷۴	تعریف
۳۷۴	فیزیوپاتولوژی سرگیجه
۳۷۶	علل سرگیجه
۳۷۶	سرگیجه ماتولوژیک
۳۷۷	مهمترین علل سرگیجه و سیتوئر محیطی
۳۷۷	سرگیجه وضعیتی خوش خیم (B.P.V)
۳۷۹	مهمترین علل سرگیجه مرکزی
۳۸۰	تشخیص و درمان

۳۸۶	فصل ۲۰: کاهش شنوایی حس عصبی ناگهانی
۳۸۷	پاتوفیزیولوژی
۳۸۸	مطالعات پاراکلینیکی
۳۸۸	درمان

۳۹۳	فصل ۲۱: آناتومی و بیماریهای عصب صورتی
۳۹۴	آناتومی
۳۹۴	قسمت سوپرانوکلتار
۳۹۴	قسمت نوکلتار
۳۹۵	قسمت اینفرانوکلتار
۳۹۵	کانال گوش داخلی
۳۹۶	قسمت لایبرینتین Labyrinthine Segment

۳۹۷	 قسمت تیمپانیک
۳۹۸	 قسمت ماستوئید
۳۹۹	 قسمت خارج مغزی عصب فاسیال
۴۰۱	 علل فلج عصب صورتی
۴۰۱	 تشخیص‌های افتراقی براساس تاریخچه بیماری
۴۰۳	 بدخیمی‌ها
۴۰۳	 تشخیص‌های افتراقی براساس یافته‌های معاینه فیزیکی
۴۰۴	 سندروم گیلن باره
۴۰۴	 منونوکلئوز عفونی
۴۰۵	 سارکوئیدوز
۴۰۶	 بیماری لایم
۴۰۶	 فلج بلز
۴۰۶	 تدبیر طبی فلج فاسیال
۴۰۷	 پیش آگهی
۴۰۸	 درمان طبی

فصل ۲۲: آناتومی قاعده جمجمه ۴۰۹

۴۱۰	 مقدمه
۴۱۰	 قاعده جمجمه
۴۱۰	 حفره قدامی
۴۱۱	 حفره میانی
۴۱۲	 حفره خلفی
۴۱۳	 کیاسمای اپتیک
۴۱۳	 شکاف چشمی فوقانی
۴۱۴	 سینوس کاورنوس
۴۱۵	 رأس استخوان پتروس
۴۱۵	 کانال مجرای گوش داخلی
۴۱۶	 سوراخ ژوگولار

فصل ۲۳: تشخیص‌های افتراقی ضایعات قاعده جمجمه ۴۲۱

۴۲۲	 بررسی تاریخچه بیماران
۴۲۳	 ارزیابی وضعیت بیمار
۴۲۵	 تشخیص افتراقی تومورهای قاعده جمجمه
۴۲۸	 الف) ضایعات فضای قدامی مغز
۴۲۹	 نئوپلاسمهای خوش خیم فضای قدامی مغز

۴۳۹		منتژیوم
۴۳۱		دیس پلازی فیبروز استخوانی
۴۳۲		آنژیوفیبروم نوجوانان
۴۳۲		نتوپلاسم بدخیم حفره قدامی مغز
۴۳۳		ب) ضایعات حفره میانی مغز
۴۳۴		سندرومهای سلار و پاراسلار
۴۳۲		آدنوم هیپوفیز
۴۳۵		کرانیوفارنژیوم
۴۳۵		سایر ضایعات سلار و پاراسلار
۴۳۵		سندروم شکاف چشمی فوقانی
۴۳۶		سندروم ترومبوز سینوس کاورنو
۴۳۶		نتوپلاسمهای نازوفارنکس
۴۳۷		نتوپلاسمهای خوش خیم
۴۳۹		نتوپلاسمهای بدخیم
۴۴۰		ج) ضایعات حفره خلفی مغز
۴۴۱		سندروم رأس پتروس
۴۴۱		سندروم کلایووس
۴۴۲		کور دوما
۴۴۲		اتساع شریان قاعده‌ای
۴۴۳		ضایعات زاویه پلّی مخچه‌ای
۴۴۳		تومور عصب شنوایی (اکوستیک نوروما، شوانوما)
۴۴۴		منتژیوما
۴۴۴		کلستاتوم اولیه و شوانوم عصب صورتی
۴۴۵		سایر ضایعات زاویه پلّی - مخچه‌ای
۴۴۵		سندروم سوراخ ژوگولار
۴۴۵		تومور گلوموس ژوگولر
۴۴۶		سایر اختلالات
۴۴۶		سندروم سوراخ مگنوم
۴۴۶		سندروم آرنولد کیاری
۴۴۷		تومورهای محل اتصال گردنی